ALİ RIZÂ (İMÂM-I ALİ RIZÂ)

Oniki imâmın sekizincisi. Muhammed Cevâd Takî'nin babasıdır. Nesebi, Ali Rızâ bin Mûsâ Kâzım bin Ca'fer-i Sâdık bin Muhammed Bâkır bin Ali Zeynel Âbidîn bin Hüseyin bin Ali bin Ebî Tâlib'dir (r.anhüm). 153 (m. 770) senesi Rebî-ül-âhır ayının onbirinci Perşembe günü, Medîne-i münevverede doğdu. 203 (m. 818) senesi Ramazân-ı şerîfin yirmibirinci Perşembe günü elli yaşında iken Tûs (Meşned)'de vefât etti.

Namazını halîfe Me'mûn kıldırdı. Me'mûn, İmâm-ı Ali Rızâ hazretlerini çok sever ve sayardı. Kerîmesini (kızını) nikâh edip, imâmı kendine dâmâd yaptı. Yerine halîfe olmasını emir ve ilân edip, paralara ismini yazdırdı. Fakat, imâm önce vefât etti. Bâyezîd-i Bistâmî ve Ma'rûf-i Kerhî hazretleri imâmın sohbeti ile şereflenip kemâle geldiler.

Künyesi, babasının künyesi gibi Ebü'l Hasan'dır. Mûsâ Kâzım hazretleri ona kendi künyemi bağışladım buyurmuşlardır. Lakabı Rızâ'dır. Babasına dediler ki, "Halife Me'mûn ondan râzı olduğu için mi oğlun Ali'yi, Rızâ diye çağırıyorsun?" Cevâbında, "Hayır, Allahü teâlâ ve Resûlü râzı oldukları içindir" buyurdu. Ona uyanlar ve muhalifleri de ondan râzıydı.

İmâm-ı Mûsâ Kâzım'ın üstün talebelerinden biri şöyle anlattı: Birgün İmâm-ı Mûsâ Kâzım, (radıyallahü anh) "Magrib (Fas) tüccârlarından gelen oldu mu?" diye sordu. "Bilmiyoruz" dedik. O da "Gelmiştir" buyurdu. Atlara binip gittik. Orada câriye satan bir Magribli vardı. Bize yedi tane câriye gösterdi, İmâm hazretleri hiçbirini kabûl etmedi. Bir tane daha olduğunu, hasta olduğu için göstermediklerini öğrendik. Hazreti İmâm bana, "Yarın gel. Ne kadar ücret isterse kabûl edip o câriyeyi al" buyurdu. Ertesi gün magriblinin yanına vardım. "Dün isteyip de hasta olduğu için göremediğimiz câriyeyi istiyorum" dedim. Yüksek birfiat söyleyip, "Daha aşağı olmaz" dedi. Ben de, "O fiyata kabûl ettim" dedim. Bana, "Bunu kimin için alıyorsun?" diye sorunca, "Dünkü beraber geldiğimiz zât için" dedim. Tüccâr, "O kimlerdendir?" dedi. "Benî Hâşim'dendir" deyince Magribli tüccâr, bu câriye hakkında şöyle anlattı: "Ben, bu câriyeyi Magrib'in en uzak beldesinden aldım. Bir kadın bana, "Bu câriyeyi kimin için aldın?" dedi. Ben de "Kendim için aldım" diye söyleyince, O kadın, "Hayır! Bu senin olacak bir câriye

değildir! Bu câriye, yer yüzünün en kıymetli zâtınındır! Bunların bir çocuğu olur. O büyüyüp yetişince, yer yüzünün en âlimi olacaktır” dedi. Daha sonra câriyeyi Mûsâ Kâzım’a (radıyallahü anh) getirdim. Bu câriyeden İmâm-ı Ali Rızâ (radıyallahü anh) dünyâya geldi.

Huzzâ kabilesinden Da’bel bin Ali ismindeki zât zamanının en meşhûr şâirlerinden ve güzel söz söyliyenlerindendi. Şâir şöyle anlattı: “Ehl-i beyte muhabbeti anlatan (Medâris-i Âyât) isimli kasîdeyi yazıp, İmâm-ı Ali Rızâ’ya (radıyallahü anh) arz ettim. Çok beğendiler ve “Benden izinsiz hiç kimseye okuma” buyurdular. Ben “Peki” deyip ayrıldım. Halife Me’mûn, bu kasîdeyi yazdığımı duyup beni çağırdı. Hâl hatır sorduktan sonra, yeni yazdığım kasîdeyi okumamı istedi. Ben özür dileyip Hazreti İmâm’ın emrini bildirdim. Halife, Hazreti İmâm’ı çağırıp, kendisinden izin alınca, ben de kasîdeyi okudum. Halife çok memnun olup bana ellibin akçe hediye etti. İmâm-ı Ali Rızâ (radıyallahü anh) da o kadar ihsânda bulundu. Ben de, dedim ki, “Efendim! Ben giymiş olduğunuz elbiselerinizden istirhâm’ ediyorum. Bereketlenmek için yanımda bulundururum, öldüğüm zaman kefenim olur” dedim, ihsân edip, giymiş oldukları bir gömlek ve çok güzel bir havlu verip, “İnşâallah bunları saklarsın ve bunlarla belâlardan emîn olursun” buyurdular. Bir zaman Irak’a gidiyordum. Yolda eşkiyalar yolumuzu kesip, eşyalarımızı almağa başladılar. Eşyaların alındığına değil de, Hazreti İmâm’ın hediyesi olan gömlek ve havlunun da alınacağından çok korktum. Bir taraftan da Hazreti İmâm’ın “Belâlardan emîn olursun” sözlerini düşünüyordum. Bu sırada eşkiyalardan birisinin, benim atıma binmiş olduğunu ve benim yazdığım kasîdeyi okuyup ağladığını gördüm. Eşkiyanın Ehl-i beyt’e olan muhabbetine hayret ettim ve dedim ki, “O kasîdeyi kim yazdı?” Eşkiya “Bu kasîdeyi yazan Hazreti İmâm-ı Ali Rızâ’nın şâiri, meşhûr Da’bel bin Ali’dir. Fakat sen onu tanımazsın” deyince, “Da’bel bin Ali benim” dedim inanmadı. Kâfilede bulunanlar tasdîk edince, eşkiya kâfileden aldığı bütün malları sahiblerine iade etti. Bize de kılavuzluk edip tehlikeli yerlerden selâmetle geçmemize vesîle oldu. Hazreti İmâm’ın hediyelerinin bereketiyle kâfile olarak belâdan kurtulduk.”

Birgün İmâm hazretleri, bir kimseye bakıp, “Hiç kimsenin-elinden kurtulamayacağı işe hazırlık yap, vasıyyetini yaz” buyurdu. Üç gün sonra o kimse vefât etti. Bir kimse şöyle anlattı: Hacca gitmeye niyet etmiştim. Evdekiler, ihram olarak Sevb-i Mülcem (Sert ve âdi dokunmuş kumaş elbise) hazırlamışlardı. “Bunlarla ihram caiz midir, değil

midir?” diye şübhe edip, ihtiyât olarak başka bir ihram aldım. Mekke-i mükerremeye varınca, İmâm-ı Ali Rızâ’ya (radıyallahü anh) bir mektûb yazdım. Ama asıl sormak istediğim, Sevb-i Mülcem ile ihramın caiz olup olmadığı suâlini yazmayı unutmuştum. Bir müddet sonra, Hazreti İmâm mektûbuma cevap gönderdiler. Mektûbun sonunda “Sevb-i Mülcem ile ihram caizdir” yazmışlardı.

Ebû İsmail Sindî isminde bir zât anlatıyor. Bir zaman İmâm-ı Ali Rızâ’nın (radıyallahü anh) huzûruna gittim. Arabî lisânından hiçbir şey bilmediğim için, Sind (Hindistan’ın kuzey batısında bir eyalet) lisânı ile selâm verdim. Selâmıma benim lisânım ile cevap verdiler. Yine Sind lisânı ile ba’zı suâller sordum, Sind lisânı ile gayet açık olarak cevâb verdiler. Ben “Efendim. Ben Arabî lisânını hiç bilmiyorum. Fakat öğrenmeyi çok arzu ediyorum” diye sorunca, mübârek elini dudaklarıma sürdü. O anda Arabî konuşmaya başladım. Allahü teâlâ, Hazreti İmâm hürmetine bunu bana ihsân etti.”

Mûsâ Kâzım hazretlerinin annesi Hamide hâtun, Peygamber efendimizi rü’yâsında gördü. Ona buyurdu ki: “Yakın zamanda, zamanın insanlarının en üstünü olan bir torunun olacaktır.”

Ali Rızâ’nın (radıyallahü anh) annesi anlatır; “Hâmile olduğum zaman hiçbir ağırlık duymazdım. Geceleri uykuda karnımda tesbih (Sübhânallah) ve tehlil (Lâ ilahe illallah) sesleri işitir, korkardım. Uyandığım zaman hiç ses duymazdım. Oğlum doğduğu zaman ellerini yere koyup, bir söz söyleyen veya münâcaat eden bir kimse gibi dudaklarını oynattı.”

İmâm-ı Ali Rızâ hazretleri Nişâbûr’a gelince, yirmibinden fazla âlim ve talebe, kendisini karşıladı. Dedelerinden gelen bir hadîs-i şerîf okuması için yalvardılar.

> İmâm hazretleri “Ben, babam Mûsâ Kâzım’dan, O da babası Ca’fer-i Sâdık’tan, O da babası Muhammed Bâkır’dan, O, babası Ali Zeynel Âbidîn’den, O, babası Hazreti Hüseyin’den, O, babası Hazreti Ali’den, O, Peygamber efendimizden, O, Cebrâil’den (aleyhisselâm), O da Allahü teâlâdan. Bu hadîs-i kudsîyi okudu: “Lâ ilahe illallah kal’amdır. Bunu okuyan, kal’ama girmiş olur. Kal’ama giren de azâbımdan kurtulur.” İmâm-ı Ahmed İbni Hanbel hazretleri bu hadîs-i şerîfin râvileri ile beraber okunduğunda bütün hastalıklara iyi geleceğini bildirmiştir.

Bir tanıdığı anlatır: Hanımım hamile idi. İmâm-ı Ali Rızâ hazretlerinin huzûruna varıp, “Duâ buyurun da bir oğlumuz olsun” dedini. Buyurdu ki: “Hanımın iki çocuğa hâmiledir.”

Huzûrlarından çıkıp giderken -çocukların adını Muhammed ve Ali koysam diye hatırımdan geçirdim. Beni yoldan çağırtıp: “Çocukların birine Ali, diğerine Ümm-i Amr adını koy” buyurdu. Çocuklar doğdu, biri kız diğeri de oğlandı. Adlarını dedikleri gibi koydum. Anneme Ümm-i Amr adını sorduğumda “O isim annemin adı idi” dedi.

Sâlih bir müslüman, İmâm-ı Ali Rızâ ile ilgili menkıbesini şöyle anlatır:

Peygamber efendimizi rü’yâmda gördüm. Hacıların kondukları mescidde oturuyorlardı. Huzûrlarına vardım. Selâm verdim, önlerinde hurma yaprağından örülmüş bir tabakta Seyhânî hurmaları vardı. Bana bir avuç hurma verdi. Saydım onyedi tane idi. Kendi kendime onyedi yıl ömrüm kalmış diye ta’bir ettim.

Onbeş yirmi gün sonra İmâm-ı Ali Rızâ hazretlerinin bu mescitte konakladıklarını duydum. Hemen yanlarına koştum. Rü’yâmda gördüğüm gibi Resûlullahın oturduğu yerde oturmuştu, önlerinde de bir tabak hurma vardı. Beni yanına çağırarak bir avuç hurma verdi. Saydım tam onyedi tane idi. Biraz daha hurma istediğimde buyurdu ki: “Resûlullahtan daha fazla verilir mi?”

Tüccârın biri dil tutukluğundan dolayı güçlükle konuşurdu. Kendi kendine “İmâm-ı Ali Rızâ hazretleri Peygamber efendimizin evlâtlarındandır. Huzûruna varayım da benim dilime bir ilâç tavsiye etsin” diye düşündü. O gece rü’yâsında İmâm-ı Ali Rızâ hazretlerini gördü. Kendisine, “Kimyon, Sa’ter ve tuzu, su ile karıştır. İki üç kere ağzında çalkala şifâ bulursun” buyurdu. Sabahleyin uyandığında rü’yâsını hatırladı; fakat rü’yâ deyip fazla ehemmiyet vermedi. Hazret-i İmâmın huzûruna gidip, hâlini arz ettiğinde: “Senin dilinin ilâcını rü’yâda söylemediler mi?” buyurdu. Tüccâr tarif ettikleri ilâcı kullanınca konuşması hemen düzeldi.

Birisi bir mektûb yazarak ba’zı suâllerini hazret-i İmâma arz etmek istedi. Evlerinin önüne vardığında çok kimsenin orada beklediğini ve kendileri ile görüşmek istediğini gördü. Bu kalabalıkta mektûbunu veremeyeceğini düşünerek, üzüldü. Tam geri döneceği sırada bir hizmetçi’ dışarı-çıkarak o şahsı ismiyle çağırarak kendisine şöyle

dedi: “Bu kâğıdı İmâm hazretleri gönderdi.” O şahıs kâğıdı aldı. Baktığında elindeki suâllerinin cevâbı olduğunu hayret içinde gördü.

Sâlih bir zât anlatır: “Bir gün İmâm-ı Ali Rızâ hazretleri ile bir evin duvarının dibinde duruyorduk. Biraz sohbet ettik. O sırada bir kuş geldi. İmâm hazretlerinin önünde yere kondu. Ötmeğe başladı. Dertli olduğu belliydi, İmâm hazretleri bana sordu. “Biliyor musunuz bu kuş ne diyor?” Ben de dedim ki: “Ehl-i beyt (Peygamber efendimizin evlâtları) daha iyi bilirler.” Hazreti İmâm, “Bu kuş şu evde bir yılan olduğunu ve yavrularını yiyeceğini söylüyor kalk eve gir ve o yılanı öldür.” İmâm hazretlerinin buyurduğu gibi eve girdim, gerçekten içeride bir yılan dolaşıyordu. Hemen bir sopa ile yılanı öldürdüm.”

İmâm-ı Ali Rızâ (radıyallahü anh) bir gün hamama gitti. Oturup yıkanırken bir asker geldi ve Hazreti İmâm’a “Başıma su dök de yıkanayım” dedi. Hazreti İmâm, “Peki” deyip askerin başına su dökmeye başladı. Biraz sonra İmâmı tanıyanlardan biri gelip, bu hâli görünce çok üzüldü ve askere “Ey asker! Senin, kendine hizmet ettirdiğin bu zât, Hazreti Aliyyül Mürtezâ’nın ve Hazreti Fâtımat-üz-Zehrâ’nın torunu İmâm-ı Ali Rızâ hazretleridir. Sen ne yaptığının farkında mısın?” dedi. Asker bunları duyunca, yaptığı fenâlığı anlıyarak, Hazreti İmâm’ın ayaklarına kapanıp, “Aman efendim, niye bana kendinizi tanıtmadınız! Niçin bana hizmet ettiniz! Kusurumuzu affediniz!” diye özür dileyip ağladı. Hazreti İmâm özrünü kabûl edip, “Müslümana hizmet etmek sevâb olduğu için senin isteğini kabûl ettim” buyurdu.

Hüseyin bin Mûsâ şöyle anlatıyor: “Biz Hâşimoğullarından bir grup genç, İmâm-ı Ali Rızâ’nın (radıyallahü anh) yanında oturuyorduk. Biraz sonra akrabamızdan Ca’fer bin Ömer, kılık kıyâfeti perişan bir vaziyette geçti. Biz hâline acıyarak ve üzülerek bakınca, Hazreti İmâm buyurdu ki: “Ey gençler! Bu zâtın haline acıyorsunuz değil mi?” Biz, “Evet efendim” dedik. “Kısa bir zaman sonra yanınızdan, kıymetli elbiseler ve etrâfında hizmetçiler ile geçerse hiç şaşmayın” buyurdu. Aradan bir ay geçti. Bu zât, halife tarafından Medine vâlisi olarak ta’yin edildi. Bir zaman sonra, biz gene aynı yerde otururken o zâtı gördük. Kıymetli elbiseleri ve etrâfında hizmetçileri vardı. Biz, Hazreti İmâmın bu durumu daha önceden haber verdiğini hatırlayıp, İmâm’ın (radıyallahü anh) kerâmeti olduğunu anladık.

Halîfe Me’mûn, İmâm-ı Ali Rızâ hazretlerini çok sever, sık sık onunla görüşürdü. Saraya gelişinde saray görevlileri onu karşılar, hürmet gösterirlerdi. Fakat bu hürmetleri mecbûriyet icâbı oluyordu. Çünkü İmâm hazretlerini sevmiyorlardı. Bir araya gelerek, hazret-i İmâm’ın geldiğinde sarayın perdesini kaldırmamağa ve onu karşılamamağa karar verdiler. Fakat hazret-i İmâm’ın her gelişinde ellerinde olmadan kalkıp karşılayıp perdeyi de kaldırıyorlardı. Birgün hazret-i imâmın geldiğinde yine ayağa kalktılar, fakat perdeyi kaldırmakta biraz durakladılar. O anda bir rüzgâr peyda oldu ve perde kalktı. Çıkışında da yine rüzgâr gelip perdeyi kaldırdı. Bunu gören saray görevlileri, “Allahü teâlânın azîz ettiği kimseyi kimse küçültemez.” diyerek eski âdetlerine devam ettiler.

Ebüssalt şöyle anlatıyor: “Bir gün Hazreti İmâm’ın yanında idim. Bana buyurdu ki, “Şu gördüğün türbe Hârûn Reşîd’in türbesidir. Türbenin dört tarafından toprak alıp bana getir.” Gidip getirdim. Toprağı koklayıp, “Yakında, burada benim için kabir kazacaklar! Bir taş çıkacak. Horasan’ın bütün külünklerini getirecekler, fakat taşı çıkaramıyacaklar” buyurdu. Sonra “Filan yerden toprak getir” buyurdu. Getirdim. “Benim kabrimi bu toprağı aldığınız yerde kazın. Kabrimi derin kazın ve lahd yapın. Allahü teâlâ kabri dilediği kadar genişletir. Sonra bir yaşlık görünür. O zaman sen, kabre bakarak sana şu söyliyeceğim sözleri söyle. Bunun üzerine bir su çıkar, kabir su ile dolar. Ufak balıklar görünür. (Bir ekmek verip) sen bu ekmeği al. Ufak ufak doğrayıp suya at Balıklar bu ekmek parçalarının hepsini yerler. Sonra bir büyük balık çıkıp, küçük balıkları yer ve kaybolur, o zaman cesedimi suyun içine koyun. O zaman sen, sana şu söyleyeceğim sözleri söyleyince su azalır ve hiç kalmaz. Halife Me’mûn da bunu görür. Yarın ben Me’mûn’a gideceğim, dışarı çıktığımda başım kapalı ise benimle konuşma, eğer başım açık ise konuş” buyurdu. Ertesi günü sabah olunca elbiselerini giyip hazırlandı. Bu sırada Me’mûn’un hizmetçisi gelip kendisini, çağırdı. Kalkıp Me’mûn’un yanına geldi. Me’mûn’un önünde tabaklarda meyveler vardı ve üzüm salkımından yiyordu. Hazreti İmâm-ı görünce ayağa fırlayıp, imâm’a sarıldı ve O’nu alnından öptü. Yediği üzümden Hazreti İmâm’a ikram etti.. O özür dileyip kabûl etmediyse de Halife, bir salkım üzümden birkaç tane alıp yedi ve salkımı Hazreti İmâm’a tekrar ikram edip yemesini ısrarla istedi. Hazreti İmâm bu ısrar karşısında üzümden bir miktar yedi. Biraz oturup sohbet ettikden sonra müsaade isteyip ayrıldı. Çıkarken, başını örtmüş olduğundan emri icâbı kendisi ile konuşmadık. Evine

gelince, kapının kilitlenmesini emredip yatağına yattı. Ben evin içinde mahzûn olarak bekliyordum. Bu sırada, Hazreti İmâm'a çok benziyen, güzel yüzlü ve misk kokulu bir genç içeri girdi. Ben hayretle, "Kapı kilitli idi. Sen içeriye nasıl girdin, sen kimsin?" dedim. "Ben (İmâm-ı Ali Rızâ'nın oğlu) Huccetullah Muhammed bin Ali'yim. Beni bir saatte Medine'den buraya getiren zât içeriye aldı" dedi ve babasının yanına girerken, bana "Sen de gel" dedi. İçeri girdik. Hazreti İmâm, oğlunu görünce ayağa kalktı ve oğluna sarılıp bağrına bastı ve alnından öptü. O da yüzünü babasının yüzüne koydu. Bir şeyler konuştular. Ama ben anlayamadım. Sonra Hazreti İmâm'ın dudaklarının üstünde kardan beyaz bir köpük gördüm. Daha sonra kendinden geçti ve rûhunu teslim etti. Hazreti İmâm'ın oğlu Muhammed bin Ali, bana "İç odadan su ve tahta getir" dedi. Ben içerde su ve tahtanın olmadığını bildiğim için, "İç odada su ve tahta yoktur" dedim. Emrini tekrar edince, hemen kalkıp gittim. Hakîkaten su ve tahta vardı. Alıp getirdim. "Yıkamak için yardım edeyim" dedim. O, "Bana yardım eden biri var" buyurdu. Kendisi yıkadıktan sonra, bana "İç odada, dolapta, keten ve hanût (güzel kokulu buhur) vardı, onu getir" buyurdu. Gittiğimde, o zamana kadar hiç görmediğim güzel bir elbise dolabı gördüm. İçinden, kefen ve hanûtu alıp getirdim, kefenleyip cenâze namazını kıldı. Sonra tabut istedi. "Bir marangoza yaptırayım" dedim, "İç odada vardır" buyurdu. İçeri girdiğimde hiç rastlamadığım bir tabut gördüm. Getirdim. Hazreti İmâm'ın cesedini tabuta koydu. Sonra iki rek'atlık bir namaza başladı. Namazını bitirmemişti ki evin damı yarıldı ve tabut oradan yukarı çıktı. Ben telâşla "Şimdi ne olacak?" dedim. Bana, "Sakin ol, biraz sonra gelir" buyurdu. Evin damı yarıldı ve tabut tekrar geldi. Muhammed bin Âli, Hazreti İmâm-ı tabuttan çıkarıp yatağına yatırdı. Sanki yıkama, kefenleme gibi işler yapılmamıştı. Sonra bana, "Kapıyı aç" buyurdu. O sırada, Halife Me'mûn ve hizmetçileri gelmişdi Vefât haberini alınca çok ağladılar ve üzüldüler. Halife Me'mûn "Ey efendimiz! Sana ne oldu?" diyordu, Sonra techîz ve tekfîn (yıkayıp, kefenleme) işleri yapıldı. Kabir kazılırken ben orada idim. Daha önce bana söylediklerinin hepsi oluyordu. Kabir açılıp, su çıkınca ve küçük balıklar görülünce Halife Me'mûn "Hayatında olduğu gibi, vefâtından sonra da, kerâmetleri görülüyor" dedi. Orada bulunanlardan birisi, "Bu neye işârettir, biliyor musunuz? Ey Abbâsoğulları. Sizin mülkünüz her ne kadar çok uzun müddet ise de bu küçük balıklar gibidir. Bir zaman gelir. Allahü teâlâ sizden sizin üzerinize bir kimse musallat eder ve sizi yok eder." dedi. Halife Me'mûn "Doğru söylüyorsun" dedi. Defin işi tamamlandıktan sonra, Halife Me'mûn bana, "Kabirde söylediklerini tekrar anlat"

dedi. Ben de unuttuğumu söyledim. Hakîkaten unutmuştum. Halife de, bildiğim halde söylemek istemediğimi zannederek beni hapsetti. Hapiste bir yıl kaldım. Artık iyice sıkılmıştım, “Yâ Rabbi! Resûlullah (aleyhisselâm) efendimiz ve temiz akrabası hürmetine beni buradan kurtar!” diye duâ ettim. Hemen o anda İmâm-ı Ali Rızâ hazretlerini gördüm. İçeri girdi. “Ey Ebüssalt! Gönlün mü daraldı?” buyurdu. “Evet” dedim. Mübârek elini zincirlerin üzerine koyar koymaz, zincirlerin hepsi açıldı. Elimden tutup saraydan çıktık. Bekçilerin yanından geçip gittik. Hiçbirisi bizi göremedi. Sonra, “Allahü teâlâ sana emniyet versin seni korusun! Bundan sonra Halife Me’mûn’u görmezsin, o da seni bulamaz” buyurdu ve kayboldu. Ondan sonra Halife Me’mûn’u hiç görmedim.”

İbrâhîm İbni Abbâs diyor ki: “İmâm-ı Ali Rızâ (radıyallahü anh) öyle büyük âlim idi ki, hangi ilimden olursa olsun, sorulan her mes’eleye çok güzel cevaplar verirdi. Halife Me’mûn, kendisine çok suâl sorar, verdiği cevaplara hayran kalırdı. Hazreti İmâm, az uyur, çok namaz kılar ve çok oruç tutardı. Muhtaç olanları arayıp bulur, onlara yardımcı olurdu. Bir hasır üzerinde oturur, yatacağı zaman da o hasır üzerinde yatardı. Her işinde Allahü teâlâya karşı tam bir teslimiyet ve tevekkül üzere idi. Yüzüğünün taşında “Hasbiyallah” (Allahü teâlâ bana kâfidir) yazılı idi.

---

1) El-A’lâm cild-5, sh. 26

2) Vefeyât-ül-a’yân cild-3, sh. 269

3) Târih-i Taberî cild-10, sh. 251

4) El-Kâmil fi’t-târih cild-6, sh. 119

5) Nuzhet-ül-celîs cild-2, sh. 65

6) El-İber cild-1, sh. 340

7) Nâr-ül-ebsâr sh. 156

8) Tam İlmihâl Se’âdet-i Ebediyye sh. 1059